

DŽULS MULEN



Ali HjuZ ima  
LJUBAVNI  
život **PONEKAD**

Prevela  
Tatjana Milosavljević

— Laguna —

Naslov originala

Jules Moulin

ALLY HUGHES HAS SEX SOMETIMES

Copyright © 2015 by Jules Moulin

Translation copyright © 2016 za srpsko izdanje, LAGUNA



Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta  
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

*Izabel, s ljubavlju*

## TOG VIKENDA

Na kraju je Hari bio kriv za sve.

Hari Gudmen je obećao da će tog petka pomagati profesorki Hjuz u kući. To isto obećao je i prethodnog petka, i onog petka pre toga.

Međutim, to je bila Nova Engleska, sezona bejzbola i 2004. godina. *Soksi* su tog proleća potukli sve svoje statistike, a tri meseca kasnije, tog oktobra, naneli su veličanstveni poraz *Kardinalima* i osvojili prvi državni šampionat posle šezdeset osam godina.

Hari je odrastao u Južnom Bostonu i za njega je to bilo veoma osetljivo razdoblje. Pričao je kako je prosto naslutio, kako je osetio da nailazi: odlazak gubitničkog statusa u istoriju, trijumf pobede, odbacivanje prošlosti i potreba da se pogled, posle postignutog uspeha, usmeri u neizvesnu budućnost...

Stoga je dane mahom provodio smirujući živce u Maliganovom pabu.

\* \* \*

Ali se iskrala kroz sporedna vrata „Robinsona“ u pokušaju da izbegne svoju šeficu doktorku Prisilu Patrišu Mer.

Uputila se istočno iza „Menkofa“, „Breketa“ i „Partridža“,\* a kad je izbila u Braunovu ulicu, skrenula je levo, nadajući se svim srcem da će uspeti da uđe u Pembrouk hol i izađe iz njega pre no što Prisila naiđe ili je pozove.

Imala je samo jednog. Jednog studenta: Džejka Bina. I to je bilo to. Onda može da ode kući i vidi se s Harijem.

Džejk ju je posle predavanja izgubio iz vida. U gomili studenata, dok su silazili u prizemlje, Ali je otišla desno umesto levo, a Džejk je skrenuo levo umesto desno i izašao na glavna vrata, i krenuo Votermenovom ulicom prema Braunovoj.

Idući prema severu, Džejk ju je ugledao na Sastajalištu. „Profesorko Hjuz!“ On potrča. „Profesorka!“

Preskakala je stepenike na ulazu u Pembrouk tegleći ranac i držeći mobilni prislonjen na obraz dok je razgovarala sa službenikom u Policijskoj stanici Ist Providensa. „Znači, to nisu bili oni? Ti što ste ih uhapsili? To su bili oni drugi?“ Bila je zbunjena.

„Doktorko Hjuz! Profesorka!“, dozivao je Džejk iz ulice, sustižući je.

Ali nestade u zgradi. Nije ga čula. Iako su dva predmeta koja je predavala svakog semestra već dve godine zaredom bila najpopularnija u kampusu, rasprodata, takoreći, nije se osećala kao *doktor* bilo kakvih nauka, a kamoli kao docent – ili profesorka, kako su joj se studenti obraćali.

---

\* Nazivi različitih zgrada u kampusu Braunovog univerziteta. (Prim. prev.)

Kasnila je s ocenjivanjem. Joko ju je u utorak pozvala sva u suzama. „Profesorka, razbolela sam se!“

„Joko? Pa gde si ti?“ Joko joj danima nije uzvraćala pozive.

„Ne mogu da hodam!“

„Lola mi je rekla da...“

„Seminarski radovi su kod mene. Greškom sam ih ponela u Omahu!“

„Ti si... *kod svojih*?“

„Izvinite, molim vas! Koja sam ja glupača! Najobičnija ovca!“

„Prestani. Molim te.“

„Idiotkinja, eto šta sam!“

„Smiri se. Molim te. Pošalji mi ih poštom. Je l' ti majka tu?“

„Poštom?“

„Da mogu da ih ocenim umesto tebe. Neće mi biti nikakav problem. U pitanju je tvoje *zdravlje*.“

Joko je začutala. „Stvarno?“

„Stvarno. Možeš li mi ih poslati još danas? Ekspres preporučeno? Deset, dvadeset dolara?“

„Mama!“, uzviknula je Joko i potom rekla Ali: „Sačekajte časak.“ I onda: „Mama!“

„Joko?“

„Profesorka?“

„Koliko ih je ostalo?“

„Samo... samo, otprilike... dvadeset jedan?“

Ali je svarila informaciju. Dvadeset jedan seminarski rad značio je najmanje dvadeset jedan sat posla. Uzdahnula je. „*Pitaš me ili mi saopštavaš?*“ Joko je na kraju rečenice uvek izvijala glas naviše, kao da pita i onda kad ništa nije pitala. Pokušava, smatrala je Ali, da sakrije svoju

blistavu inteligenciju, da deluje manje sigurna nego što zapravo jeste. Prošle godine je diplomirala prva u svojoj klasi na Jeju.

„Dvadeset jedan“, na to je rekla Joko. „Ali samo devet je ostalo da se oceni.“

Ali se osmehnula. „Devet.“ To je već mogla da završi. „Ništa ne brini. Samo *ozdravi*.“

„Profesorka!“, viknu Džejk uletevši u zgradu i potrča uz stepenice što su vodile na drugi sprat.

Ali zatvori vrata i zaključa ih. Potom spusti ranac, priđe pisaćem stolu i uze seminarske radove pristigle iz Omahe.

Kasnila je na sastanak sa Harijem, ali Hari je i sam večito kasnio, i to ne nekoliko minuta. Hari nikad nije kasnio manje od dva sata. Kad se konačno pojavi. Ako se uopšte pojavi. „Znači, još nisu privedeni? Tako se kaže? Još *haraju* naokolo?“

Priča je dospela u *Braun dejli herald*: Provalnici. Banda iz kraja.

Pre dve nedelje, u Alinoj ulici, na tri kilometra od kampusa, odigrala se serija provala. Tri jutarnja obijanja, tri ponoćne provale, tri muškarca u fantomkama, svi naoružani. Komšija je primetio trojicu u pikapu kako vrebaju u Aveniji Groto.

Ali je unajmila Harija da montira rezu na sporedna vrata i završi poslove koje je započeo u martu.

„Sve poslove, Hari“, napomenula mu je kad su se dogovarali.

Ovo je bio vikend. Hari će doći u jedan, a Ali će se zavući u neki ćošak da čita i ocenjuje seminarske radove.

Volela je svoju iznajmljenu malu kuću u viktorijan-skom stilu, mada se raspadala po svim šavovima. Posled-njih šest godina je iz svog džepa plaćala Hariju da menja popucali crep, čisti oluke, dihtuje prozore. Bila je sigurna da kuća iznutra polako trune, ali davala je sve od sebe da ostane suva i ušuškana. Da pruži sigurnost sebi i Lizi. Nije hotel s pet zvezdica, odgovarala je na majčine prigovore, ali je dom.

Ali trojica onižih muškaraca s trima crnim maskama bila su gora od prokišnjavanja i buđi.

Nije, doduše, da je posedovala išta vredno krađe. Sobe su bile pune polovnih stvari: stari drveni stolovi, još sta-rije stolice; pisaci stolovi i kreveti koje je Ali kupovala na dobrotvornim rasprodajama starog nameštaja u Njuportu i Bostonu.

Spustila je slušalicu upravo kad je Džejk pokucao. Ona se okrete i ukoči u mestu. Da nije Merova? „Da?“, doviknu prema vratima. „Ko je?“

„Džejk Bin!“

Telefonirao joj je u ponedeljak i zakazao dvadeseto-minutne konsultacije u vezi sa svojim neuspešnim semi-narskim radom.

Ona priđe vratima i otvori ih. Kad ga je ugledala, izne-nađeno ustuknu. „*Ti si Džejk?*“

„Imam zakazano.“

„Da! Sve je u redu!“ Ali se skloni u stranu da Džejk može da uđe. „Ne znamo se lično.“ Ona zatvori vrata. Džejk se okrete i pruži joj ruku. Ali je prihvati. „Izvini.



Pored dve stotine studenata – nisam uvek u stanju da povežem lik s imenom.“ Ali je mislila da je „Džejk Bin“ onaj krupni plavi momak što se sve vreme osmehuje i sedi dole u prvom redu.

Prosto nije mogla da poveruje. Ovo je Džejk?

Džejk Bin je momak iz poslednjeg reda?

Nisu nikad razgovarali, ali momak iz poslednjeg reda je već tri godine proganjao Ali kao sablast. Ličio je na onog pevača, onog iz onog internata – u Ekseteru, ili možda u Andoveru – na momka za kojim su balavile sve devojke na Braunu: Džona Majera ili Mejera ili Mojera, kako god, s onom pamtljivom pesmicom „Telo je zemlja čuda“. Džejk je ličio na njega, s tim što je bio mnogo zgodniji. Bio je njegova manekenska verzija. Njegova grubo obrađena, detinjasta ali žilava verzija nalik na mladiće koji poziraju za *Hugo Bos*.

„Profesorko Hjuž, molim vas. Nikad nisam propustio predavanje. Dajte mi taj potpis. Preklinjem vas.“

Ali je prelistavala njegov rad. „Hajde da popričamo o ovome“, ljubazno će ona. U taj mah joj zazvoni telefon. Ona se prignu da vidi broj na ekranu. „Samo malo, izvini. Moram da se javim.“ Ona se okrete i podiže slušalicu. „Hari?“ Slušala je Harija nekoliko trenutaka, i na kraju se naljutila. „Ma nemoj, Hari? Ozbiljno? Treći put, Hari. Ovo je treći put ovog meseca da mi otkazuješ... Možeš li da dođeš i da...?“ Nekoliko sekundi je slušala. „Ne, u

redu je. Ali nemoj, Hari. Nemoj više da se javljaš. Zbogom, Hari.“ Ona spusti slušalicu i duboko uzdahnu.

„Je li sve u redu?“

„Nije“, odvrati Ali. „Imam devojčicu koja za četiri dana puni deset godina i krevet na sprat koji treba... Majstor Hari mi je već *triput* otkazao dolazak.“

„Imate kćerku?“

„Da“, reče ona.

„Baš mi je žao.“

Ali se nasmeja. „To ti je moj život!“ Bila je uzrujana. Lizi je godinama moljaka da dobije krevet na sprat. Ali je udružila uštedeni novac i poklon od svoje majke, i konačno je kupila krevet za Lizin rođendan. Već nedelja-ma je stajao sakriven u podrumu, u delovima, u kutijama, čekajući da bude sastavljen.

I trebala joj je reza. Na sporednim vratima. Trebale su joj sigurnosne brave na prozorima u prizemlju.

Trebalo joj je toliko toga.

Odmahnuvši glavom, ona ponovo spusti Džejkov seminarski rad sebi na krilo i uze olovku. „Ja... naći ću nekog drugog.“

„A vaš muž? Zar ne može on da ga sastavi?“

Ali podiže pogled i onda ga opet obori. Pitanje je bilo sasvim normalno, ali lično. „Nemam ga“, odgovori tiho. „Ja sam, znaš... samohrana... majka.“

„Ja ću.“

„Šta ćeš ti?“ Bila je koncentrisana na ono što je pisalo na stranici, na Džejkov esej o Anais Nin.

„Taj vaš krevet.“

„Hvala ti.“ Ali podiže pogled. „Izvini. Šta reče?“

„Moj brat i ja – imamo firmu. Police za knjige, *Ikea*. Kuće za lutke. Zna li koliko je *veštine* – koliko je talenta potrebno da se pokrene onaj lift za barbike?“

Ali se osmehnu. „Znam“, odvrati. „Onaj lift!“ Luda stvar. Lizi je imala „Kuću iz snova“. „Nego, daj da se vratimo na ovaj prvi deo ovde... Deo koji zvuči tako... pseudoakademski.“

Džekov pogled odluta pored Ali, kroz prozor, do drveća. Bilo mu je neprijatno. „Nisam dobar pisac“, reče on. „Ništa ne valjam.“

„Nije tačno. Ideje su ti odlične. Najvećim delom. Ali predugačko je i menjaš ton. U početku koristiš ovaj lažni formalni ton.“ Ona podiže pogled. „Zašto?“

Džek sleže ramenima. „Da bih zvučao inteligentno.“

„Ali ti *jesi* inteligentan. A onda ga promeniš.“ Ali prelista do četrnaeste strane. „Negde na četvrtini, glas ti se menja. Ostavljaš Ninovu za sobom. *U potpunosti* skrećeš s teme i narednih četrdeset strana se praviš pametan.“

„Zaneo sam se.“

„Gubiš svaku dodirnu tačku s temom: tantrčki seks, Britni Spirs?“

„Da, izvinjavam se zbog toga.“

„Ovaj deo“, reče Ali i pokaza jedan odlomak, pa ga pročita naglas. „U pop kulturi starije žene se ne cene, ali po mom mišljenju, one su najveće ribe.“ Ona ga pogleda. „*Ribe?*“

„Pa jesu.“

„Ali *ribe*, u seminarskom radu?“

„Rekli ste da uključimo i svoje mišljenje“, odvrati on. „To je moje mišljenje.“

„Ili: 'Besmisleni seks je hamburger s kioska. Sveti seks je sočna šnicla od buta.' Zanimljivo je, to je sigurno, ali šta znači?“

„Mora da postoji ljubav“, objasni Džejk.

„Da bi meso bilo dobro, mora da postoji ljubav?“

„Seks, kao i sve ostalo, ako smem da objasnim, profesorka?“

„Samo napred, izvoli.“ Ali se zavali na naslon.

Džejk se naže napred. „Sve to se nalazi, ono, na kontinuumu. Dobra krava, loša krava. Dobar seks, loš seks. A Anais Nin se, ako mene pitate, nalazila na najnižoj jebenoj lestvici. Pardonirajte moj francuski.“

„Jebanje nije francuska reč.“

„Zašto je, uostalom, ovaj predmet *posvećen* njoj?“

Ali se osmehnu. „Pa, sad. Slažem se.“

Džejk je bio iznenađen. „Stvarno?“

Ali uzdahnu. „Ako je načelnik katedre poslao SOS u potrazi za popularnim predmetom, zato što je profesor koji ga inače predaje... odsutan, jer je, znaš, otišao da istražuje rodno uslovljene razlike u provođenju slobodnog vremena kod osamdesetogodišnjaka u *Grčkoj* i *Italiji*...“

Džejk se osmehnu.

„I ako jednu naivnu, ubogu docentkinju poput mene... zamoli da ga predaje... sasvim je moguće da će ona pristati. *Pogotovo* ako želi da bude proizvedena u vanrednog profesora.“ Ali se tu zaustavi. „Izvini“, reče mu. „Previše kofeina. Bolje da ćutim.“

„Dakle.“ Džejk se osmehnu. „Bila je jedna zlobna lažljivica.“

„Ko to?“

„Ninova. Je l' ono nije...?“

Uto se na Alinim vratima začuše četiri brza kucaja. Osobeni kuckuc-kuc-kuc Prisile Mer. Ali se ukoči. Četiri kucaja se ponoviše.

„Evo!“, reče ona, pripremajući se psihički dok je ustajala sa stolice. Džejk je delovao zabrinuto. Ali priđe vratima i otvori ih. „Prisila! Zdravo!“

„Ostavila sam ti poruku“, ljutito će Merova. „Šta je sa ocenama?“

„Stižu“, odvrati Ali. „U ponedeljak, odmah na početku radnog vremena. Jedna moja asistentkinja je morala da ode kod svojih.“

„Koja?“, upita Merova ruku skrštenih na grudima, ugledavši poveću gomilu fascikli.

„Ona se...“

„Koja?“

„Molim te“, preklinjala je Ali, „nemoj me terati da kažem.“

„Moraš prestati da ih... *paziš i maziš*...“

„Jedan student mi je tu. U ponedeljak, važi?“

Merova se naže i zaviri unutra. „Gde?“

„Tu je – odmah iza...“ Ali otvori vrata tako da se Džejk vidi. On mahnu.

„O“, izusti Merova.

„Izvini što ti se nisam javila. Studenti četvrte godine su sve završili. Razgovarala sam sa sekretarom fakulteta.“

„Dobro“, reče Merova, pa se okrete i ode udarajući slaganim štiklama o drveni pod.

Ali je na trenutak samo nepomično stajala. Zatim pogleda u Džejka i zatvori vrata, pa ponovo sede i podiže pogled. „Da li te je ikad iko voleo toliko da mu se to vidi u očima?“

Džek se osmehnu. „Merova?“

„Volela bi da sam marksista. Prilazimo... životu... iz različitih...“

„Uglova?“

„To. Izvinjavam se. Gde smo ono stali?“

„Lažljivica. Ninova. Udata za dvojicu frajera istovremeno. Varala obojicu.“

Ali potvrdno klimnu.

„Seks iz osвете s rođenim ćaletom? Zato što ju je napustio? Ko to radi? Bila je obična bolesnica, i sociopata dignutog nosa.“

Ali se osmehnu. „Ali je zato bila umešan pisac. Za razliku od tebe.“

Džek sleže ramenima i odvrati pogled. Obrazi mu se zajapuriše. „Možda.“

„Molim te. Nema potrebe da ti bude neprijatno. Daću ti potpis, ali...“

„Šta? Hoćete?“

„Hoću, ali...“

„Obožavam vas!“

„Molim?“

„Obožavam vas! Hvala vam!“

Ali se nasmeja. „Ali tvoje pisanje! Džek. Ne možeš predati pedeset dve strane kad tražim dvanaest.“ Ona ustade i uze nekoliko fascikli sa svog pisaćeg stola. „Vidi. Pogledaj. Tri godine tvojih seminarskih radova.“ Ona povuče fascikle sebi u krilo i otvori jednu. Izvadi seminarske radove iz drugog i četvrtog semestra, svaki po pedeset osam strana. „Sećaš li se ovih?“ Ona mu ih pruži.

On ih pogleda. „Ja... napisao sam ih u prvoj godini.“

„Sve sam ih pročitala. I sve sam ih sačuvala.“

„Zašto?“

„Zato što niko od mojih asistenata nije znao šta da radi s njima! Kako da ih oceni!“ Ali prasnu u smeh. „Ovaj je o požaru u fabrici *Trajengl*,\* za predmet Žene i rad. *Osamdeset* strana.“

„To mi je bio omiljeni predmet. Bio sam *nadahnut*. Šta reći?“

Ali ustade i skide s police broširani svezak. „*Elementi stila*. Sve što ti je potrebno... da pišeš jezgrovito.“ Pružila je Džejku knjigu, ali on ne htjede da je uzme. „Molim te“, reče ona.

„Mogu da je kupim.“

„Imam još jednu.“

„Vi ste moja profesorka...“

„Džejk, pisanje...“

„Ne vraćam se.“

Ali zastade i začuta, iznenađena.

„Potreban mi je potpis. Za slučaj da pređem na drugi univerzitet. Ikad. Jednog dana. Ali Braun je skup i pre-skup, a meni dugovi ne trebaju. Ne vraćam se.“

Ali trepnu. Razumela je. Na postdiplomskim studijama na Braunu joj se posrećilo: dotacije, stipendije, poslovi asistenta, ponuda za predavanje na Ekonomskom fakultetu... Ali sad kad je doktorirala, otplata kredita za osnovne studije visila joj je kao kamen oko vrata. Ona spusti knjigu na svoj pisači sto i sede.

---

\* U požaru u tekstilnoj fabrici *Triangle Shirtwaist Factory* na Menhetnu 1911. poginulo je 146 radnika, od toga 123 žene, najviše zbog ustaljene prakse da se zaključavaju svi izlazi (da radnici ne bi mogli da idu na nedozvoljene pauze i krađu robu). Ta velika nesreća dovela je do osnivanja Međunarodnog sindikata tekstilnih radnica (*International Ladies' Garment Workers' Union* – ILGWU). (Prim. prev.)

„Zato želim da vam sastavim onaj krevet. Potreban mi je novac.“

„Shvatam“, reče ona i razmisli o tome. Želela je pomoć. Ne. Pomoć joj je bila potrebna. „Umeš li da montiraš sigurnosnu bravu?“

„Imate li je?“

„Imam.“

„Nadam se da niste žalili novac. Meni lično se dopadaju brave firme *Šlage*. Mora da bude otporna na udarce.“

Ali potvrdno klimnu. „Bilo je provala. U mojoj ulici. Protekle dve nedelje. Trebaju mi na prozorima...“

„One male unutrašnje reze. Zaptivač otvora za klima-uređaj. Imate li prozorske klima-uređaje?“

Ali ga je pažljivo posmatrala dok je govorio. „Imam, ali umeš li ti da ih ugradiš?“

Džejk potvrdno klimnu. „Alat mi je u prtljažniku. Kola su mi parkirana u Tajerovoj.“

Pored svega, vrata na Lizinoj sobi su škripala. Ali je želela da može ući i izaći kad Lizi spava a da je pritom ne probudi. Znala je da je potrebno podmazati šarke onom mašču, kako li se zove, ali nije bila sigurna jesu li sve šarke ispravne.

Je li... je li to sukob interesa? Ako angažuje Džejka? Dečko ipak sluša njen predmet.

„Profesorko Hjuž“, nastavi Džejk. „Moja majka je bila samohrana. Imala je nas četvoricu. Znam kako to izgleda. Brinete o svima redom, ali o vama nema ko da brine. Dozvolite da pomognem. Time ćete pomoći i vi meni.“

„Džejk“, reče ona. „Nisam spretna. Hari je trebalo da uradi... baš mnogo. Trebalo je da radi ceo vikend. I subotu, i nedelju...“



Džejk je preklinjao. „Sedam dolara na sat. Uradiću sve što treba da se uradi.“

Ali ga je posmatrala.

Svakog semestra, Džejk je stizao pre Ali i uvek je poslednji odlazio. Zadržavao se u učionici ili amfiteatru kao da ima pitanja, ali nikad nije prilazio, nikad nije progovarao i niti jedan jedini put nije podigao ruku na času.

Povremeno, usred predavanja, Alin pogled bi pao na njega, a on bi se osmehnuo na način koji ju je ostavljao bez daha i brkao joj misli.

Prikovao bi oči za njene kao da nešto procenjuje, Ali ili predavanje, nije znala šta, ali delovao je zabavljeno.

U izvesnom trenutku je odlučila da ga ignoriše. Mladić u poslednjem redu, rekla je sebi, ne dolazi da nešto nauči. Mladići u poslednjim redovima sede tamo da bi sudili. Ne učestvuju. Samo sede pozadi u znak protesta.

Nije znala da je mladić u poslednjem redu Džejk Bin, autor „ljubavnih pisama“, kako ih je nazvala njena asistentkinja – ostrašćenih, bez daljeg, ali zato beskrajnih.

„Važi“, reče ona naposletku i klimnu glavom. „Hajde da se dogovorimo.“

„Da dođem za vama?“

„Da“, odvrati ona, pa uze knjigu i pruži mu je.

„U redu.“ Džejk uze knjigu.

„Hvala ti“, zahvalno će ona.

„Ne, hvala *vama*.“

## DESET GODINA KASNIJE

„Moram li da ga upotrebim baš za postdiplomske studije?“, iznebuha upita Lizi.

Ali se mučila s daljinskim upravljačem. „Šta si rekla?“

Bilo je osam uveče, majka i kćerka bile su zadovoljno sklupčane na Alinom krevetu. Nakon što večeraju s poslužavnikom – palačinke filovane jajima, hranu primereniju za doručak nego za večeru – pogledaće *Diplomca*. Tako je glasio plan.

Ali je imala bokserice i Džejkovu staru majicu, onu s grbom *Red soksa*, koju je sačuvala, a Lizi preveliku pamučnu pižamu.

„Novac koji je ostavila“, nastavi Lizi. Alina majka i Lizi-  
na baka Kler En Hjuž umrla je pre četiri meseca, u martu. Ostavila je Lizi novac namenjen za postdiplomske studije.

„Čekaj malo. Reci, HD jedan ili HD dva?“

„Predomišljam se u vezi s Džulijardom.“

„Čekaj, Bubice.“ Ali ponovo pritisnu taster na daljinskom.

„Kao prvo, neće me primiti. Obe to znamo. A sve i da me prime, zašto da provedem četiri godine bubajući

Čehova napamet, kad mogu da glumim na televiziji? Kažu da je ovo sad zlatno doba telev...“

„Gospode bože, poslali smo sondu na Mars, a ne ume-mo da napravimo neki jednostavniji daljinac?“ Ali je bila uzrujana.

„Mama?“

„Šta je bilo?“

„Želim Klerin novac, ali ne za postdiplomske studije. Je l' može?“

Ali se okrete i pogleda u svoj poslužavnik. Jelo joj se hladilo. „Molim te, prebaci mi salvetu preko tanjira.“

Lizi prebaci majčinu salvetu, i svoju, preko tanjira, da zadržava paru, da hrana ostane topla.

„Najzad!“, reče Ali. Film se zavrte i ona se pope na krevet i privuče poslužavnik s večerom na krilo. „Okej, dobro, znači svi misle da govori o jednom vremenu, ali po meni je to priča o ljubavi i požudi, i kako je to kad stariš kao žena koja...“

„Mama, jesi li me čula? U vezi s novcem?“

Na ekranu televizora, mladi Dastin Hofman sedeo je s bezizrazno sumornim izrazom na licu u avionu kojim se vraćao kući nakon što je diplomirao na koledžu.

„Šta je bilo s njim?“

„Mogu li da ga dobijem?“

„Šta će ti?“

„Ne mogu da ti kažem.“

Ali naciľja daljinskim i pojaća ton. „Vidiš, za tebe je on Kapetan Kuka. Za mene je Tutsi. Ako hoćeš da budeš glumica, mila, Dastin Hofman – trebalo bi da gledamo *Tutsi!* To je priča o glumi i ženama...“

„Majko, molim te. Hajde na dve sekunde zaboravi na film. Kad te molim.“

„Šta je bilo? Zašto?“ Ali ponovo pojača ton.

„Razgovarala sam sa Sibil. Ona mi je agent, znaš... Ona misli... da bi trebalo da uradim nešto s nosom.“

„Molim?“, reče Ali, pogledavši u Lizi prvi put za poslednjih nekoliko minuta. „Šta da uradiš?“

„Ona misli, ako si glumica i moraš da središ nos, da bi to trebalo da uradiš dok si mlada kao Merilin Monro. Kad si starija...“

„Čekaj čas. O čemu tačno razgovaramo?“

Lizi zastade i duboko uzdahnu. „O Klerinom novcu.“

„Hoćeš da operišeš nos?“

„Daj, molim te. Nemoj odmah da odlepiš. Sve skupa košta osamnaest soma, suma sumarum, što je dve hiljade manje od...“

„Elizabet. Čekaj. Ja sam... čekaj sekund.“ Ali odgurnu svoj poslužavnik, dohvati daljinski upravljač i pauzira film. Zatim se okrete na drugu stranu i ostade tako klečeći, preneražena.

Lizino lice poblede u porazu. „Ovo mi stvarno teško pada. To što ti uopšte ovo pominjem...“

„Ja – pusti me da kažem – dobro sam, samo mi... daj mi sekund da se oporavim od šoka, da možemo da...“

„Šta?“ Lizi je gledala u svoj tanjir. „Da popričamo o tome? Već sam odlučila.“

„Da, mila. *Da*, trebalo bi da popričamo o tome – kao razborite odrasle žene – zato što moraš da znaš... da nema šanse da ti ikad – ikad, ikad – dam novac da to uradiš – *nikad u životu*.“

Lizi odmahnu glavom. „Mama, to nije taština. To je stvar fizike.“

„Fizike?“

„Imamo dva oka. Kamera ima jedno. Jedno sočivo. Koje ne poseduje percepciju dubine. I zato, zato... sve spljoštava. Šta god da se nalazi spređa. A sočivo doprinosi da sve deluje šire i veće...“

„I?“

„I dodaje deset kila. Zato glumci moraju biti mršavi da bi izgledali normalno, i zato moj nos na ekranu izgleda veći nego u stvarnom životu.“

Ali se razneži i primače bliže u nameri da razgovara s kćerkom, da joj razjasni neke stvari. Ona uze Lizi za ruku. „Dušice, kao prvo. Tvoje telo je tvoj hram. Kao drugo, ti si lepa devojka.“

„Nije reč o lepoti. Reč je o imidžu. I o tome kako se tri dimenzije prevode u dve.“

„Kaže Sibil?“

„Da, ali...“

Ali pusti Lizinu ruku i protrlja čelo. Zatim se počea pozadi po vratu, uspaničena i na ivici suza. „Ta Sibil? Je li to žena koja... koja ti je rekla – rekla ti je – da ofarbaš kosu?“

„Opet ovo. Da izvučem pramenove...“

„I da smršaš trinaest kilograma?“

„Majko. Da. Maločas sam ti objasnila da...“

„Koja je rekla – rekla je *mojoj* kćerki – visokoj metar i sedamdeset osam, da ne sme da bude teža od četrdeset pet kilograma?“

„Smiri se. Četrdeset pet i po.“

Ali se trudila da ostane mirna. Tehnika koju je primenjivala kad je Lizi imala tri godine. Umesto da podiže glas kad je ljuta, šaputala je. „Ne znam odakle da počnem“, tiho će ona. „Od nekih opštih stvari – ili od činjenice da to nije tetovaža, pa da možeš da je ukloniš ako ti se više

ne dopada. Ili od toga da puštaš da te neki hirurg seče i tako se pokoravaš diktatu...“

„Ne pokoravam se nikakvom diktatu!“, prekide je Lizi. „Hoću da se bavim filmom. Nemam ono što je potrebno za pozornicu. I hoću da mi nos izgleda manji. Ako poželim veliki nos, mogu da ga nadogradim. Nikol Kidman. Nadogradili su joj nos kad je igrala Virdžiniju Vulf. Hoću da sebi obezbedim taj raspon.“

„To kod mene ne pije vodu. Zato što tvoj nos nije *toliki*.“

„Želim da uradim ovo. *Uradiću* ovo. S Klerinim novcem ili s onim koji sama uštedim.“

„Nećeš. Zato što... dok ne uštediš toliku sumu, privešćeš se pameti. Hoću da razgovaram sa Sibil.“

„Molim?“

„Da!“

„Nećeš! Pa to je... nećeš! Imam dvadeset godina, a ne pet! Ona mi nije učiteljica!“

„Uverava te – pogrešno – da te tvoj nos sprečava da postigneš... Pokušava da te *na prevaru* nagovori da se promeniš, iako si savršena. Kao da si *ispletena* od...“

„...ne govori to!“ Lizi s očajanjem pogleda u svoj tanjir. Želela je da večer bude zabavno i lepo, a sad su joj se palačinke s jajima ohladile. „Znam da veruješ kako si u pravu“, hladnokrvno će ona. „Hajde da prestanemo. Pusti da prođe neko vreme.“

„Ali obečaj mi da nećeš to uraditi a da mi prvo ne kažeš. Molim te.“

„Zašto? Da možeš da me zaključaš?“

„Pa sad, nije ti loša ideja... Ali ako to uradiš, moram i ja da se priprelim, Bubice. To će me...“ Ali se okrete na drugu stranu. Niz lice joj skliznuše suze.

Lizi zatvori oči. „Šta će te to?“

„Ubiće me u pojam“, jedva protisnu Ali kroz stegnuto grlo. Zatim ojađeno podiže glas. „Ti si zabavna i prelepa! Kad ideš ulicom, svi se okreću za tobom!“

„Veder je operisala nos! Kad je imala dvanaest godina!“

„Veder je *morala* da ga operiše. Ne sećaš se. Nos joj je bio neobično, nenormalno širok. Nisam protiv hirurške korekcije rascepljenog nepca. Nisam protiv...“

„Mama“, reče Lizi preklinjućim tonom. „Ne plači, molim te.“ Ona dohvati salvetu i pruži joj. „Nemoj, kad te molim. Možda ti mogu bolje objasniti... neki drugi put.“

Ali pokuša da se pribere. Mesecima je već bila ovakva. Otkako su Kler dijagnostikovali rak pluća, bila je plačljiva, sklona pridikovanju, pa opet plačljiva. Držala je pridike o svemu i svačemu, ničim izazvana i ničim obuzdana. Sve vreme je plakala. „Šta ako *umreš*?“

„Kako ću to *tačno* da...?“

„Pod anestezijom!“

„Najgori mogući scenario. Nula zarez nula jedan posto mogućnosti da...“

„Pa? I najgori mogući scenario se ponekad desi!“

„Dobro, pusti to.“ Lizi skloni svoj poslužavnik u stranu i ustade iz kreveta. „Večeras više neću o tome.“ Ona pritrča komodi i pritisnu „plej“ na DVD plejeru. „A nećeš ni ti.“ Zatim se ponovo smesti u krevet. Njena majka je tugovala i ludovala i tugovala.

Ali ju je načas ljutito pogledala, a onda uzela zalogaj svoje palačinke.

Obe su se smirile.

Ranije te večeri, stavila je u testo manje brašna – bezglutenskog, zbog Lizi – kako bi palačinke bile tanje i

krckavije na krajevima, onako kako ih Lizi voli. „Sirup je vruć. Uzmi“, reče ona pružajući joj bokalčić.

Liz ga je uzela i prelila palačinke sirupom. Zatim je povukla kroz slamčicu malo soka od pomorandže s ledom i na trenutak se usredsredila na film.

Ali nije mogla. Pogled joj je strelovitom brzinom prešao s palačinki na Lizi, na Lizin nos, pa onda ponovo na ekran televizora na kom je Dustin Hofman, kao Benjamin Bradok, preuzimao svoj prtljag na losanđeleskom aerodromu. „Dustin Hofman ima veliki nos.“

Lizi nije rekla ništa.

Ali se potom osvrnula po sobi.

Pre četiri godine vratila se u gradsku kuću od mrkog peščara, u ovu sobu, svoju sobu iz detinjstva, i uklonila sve njegove ostatke: plišane životinje, uramljene diplome s takmičenja, uramljene fotografije Amelije Erhart i Neli Blaj. Sa zidova je poskidala sve sem mape i stavila je televizor na komodu, da može da gleda vesti iz kreveta, ali retko je to radila. „I ne zaboravi da si Izraelka“, promrmlja ona. Nije mogla da ne kaže.

„Ozbiljno? Potpuno sam zaboravila da sam napola Izraelka!“

„Ako baš hoćeš da izgledaš kao tipična američka buržujka, ko zna koja po redu kopija Kristi Brinkli...“

Lizi uhvati Ali za ruku i stisnu je. „Neću da čujem više ni reč. Ne večeras. Žao mi je što sam to uopšte i pominjala.“

Ali pogleda svoju lepu kćerku. „I meni“, reče ona.





Džejk je obuhvatio rukama klima-uređaj i podigao ga kao da ne teži ni grama. Bez imalo oklevanja. Bez imalo napora.

Ali ga je posmatrala. „Au“, izusti. Ona sama je jedva uspela da ga malo pomeri nogom kad je brisala prašinu s njega očekujući Harijev dolazak.

Džejk je snažan, pomisli dok ga je posmatrala. Ali ne veštački, ne kao da je napumpao mišiće u teretani. Snažan je kao da istinski radi, na građevini ili nešto drugo na otvorenom. Kao da je vatrogasac. Ili da spasava živote.

„Kud s ovim?“

„Ovuda“, odvrati ona. On se uputi za njom kroz garažu, ka sporednim vratima što su vodila u unutrašnjost kuće.

Ušavši, Ali odahnu. Kuhinja, kuća, cela kuća, sve je bilo uredno. Mjurijel beše počistila rano pre podne, i dobro je što jeste. Sve je bilo sređeno, rasklonjeno, besprekorno od poda do plafona, i Ali je bila zahvalna zbog toga. Mjurijel je stavila na mesto svaki marker, slagalicu, nalepnicu, kist, lutku.

„Umeš li da montiraš onu stvarčicu?“ Prošla je kroz kuhinju i osetila vrtoglavicu dok ga je vodila do stepenica u predsoblju. Kuća se beše ugrijala preko dana.

„Koju stvarčicu?“

„Onu što ide ispod. Moj stanodavac je rekao da to mora da se stavi.“

„Univerzalni nosač?“

„To“, reče ona i uputi se stepenicama na sprat.

„Imate li ga?“, upita on idući za njom.

„Imam. Dva komada.“

Ali ga odvede u Lizinu sobu. „U onaj tamo“, reče ona pokazujući prozor koji se nalazio najdalje od kreveta. „Neću da duva u nju dok spava.“

„Nema problema“, odvrati Džejk, pa čučnu da spusti klima-uređaj. „Smem li da pomerim ove knjige?“

„Ne, ne. Molim te. Stavi ga na sto.“

Lizi beše rasporedila po podu svoju zbirku knjiga iz serijala o Nensi Dru, njih pedeset i šest, počev od *Tajne starog sata*.

„Vaša kćerka voli da čita.“

„Zločinački um. Špijuni. Tajne. Opsednuta je time.“

Džejk se osmehnu i zagleda se u knjige.

„Daj da ti pokažem gde ide drugi.“ Ali izađe u hodnik i uputi se prema svojoj sobi. Džejk ju je pratio ali svojim korakom, sporijim i opuštenijim od Alinog.

To da je sama u kući s nepoznatom osobom – i to muškarcem, ni manje ni više – puklo joj je pred očima tek kad je u sobu u kojoj spava, u kojoj se svlači, ušla sa Džejkom za petama.

Mjurišel je ostavila na krevetu gomilu tek opranog donjeg veša. Ali je pokupi u naručje i pokaza prema uglu.

„Onaj prozor, molim te. Onaj tamo.“ Zatim ode do komode, otvori fioku i pogura onaj donji veš duboko u njenu unutrašnjost.

„Lepa soba“, reče Džejk osvrćući se naokolo, pa gurnu ruke u džepove. „Veliki krevet.“

Ali se okrete i pogleda ka krevetu. Bio je širok, bračni. „Moja kćerka uglavnom spava sa mnom u krevetu. Sad je u Njujorku. Jesi li ikad bio tamo?“

„Nisam.“ Ne, nije.

Ali klimnu glavom, okrete se i izađe natrag u hodnik. Ode u prizemlje, Džejk za njom. „Mogu li dobiti pivo?“, upita on učtivo. „Ako imate.“

Ali se okrete. S jedne strane, normalno. Šta bi drugo poželeo da popije student dok radi petkom po podne? S druge strane, pivo? „Jesi li napunio dvadeset jednu?“

„Jesam, ali svejedno, zakon važi za kupovinu. Ne za konzumiranje.“ Sagnuo je glavu malo u stranu, kao da objašnjava detetu.

„O“, izusti Ali. Nije to znala. „U tom slučaju, naravno“, reče ona ulazeći u kuhinju i priđe frižideru. „Imam samo 'stelu'.“

„Razume se“, reče Džejk prolazeći pored nje i odlazeći u garažu.

Do devet te večeri Džejk je montirao oba klima-uređaja. Postavio je rezu na sporedna vrata i obezbedio svih šest prozora u prizemlju. Premazao je podrumski zid krečom, podigao sic na Lizinom biciklu, sastavio njen krevet na sprat i postavio donji krevet na podizače, tako da ispod njega može da stane fioka na točkićima.

Sve je to uradio s tranzistorom pored sebe. Igrali su *Soksi* i, na Džejkovu žalost, izgubili od *Marinersa*.

Ali je u zamrzivaču pronašla testo za picu. Trebalo je da sedi i ocenjuje seminarske radove, a ne da se zamajava u kuhinji spremajući Džejku grickalice i picu. Ali bila je na rubu živaca, sva na iglama zbog njegovog prisustva, zbog svih njegovih zvukova: ćaskanja na radiju i bliskog a dalekog zujanja njegove teške crne bušilice. Njegovih koraka na njenom drvenom podu...

Kad joj je bilo potrebno smirenje, Ali je kuvala. Kuvala ili mesila kolače, ili kuvala i mesila kolače istovremeno – navika se rodila kad je imala samo šest godina i spremala se da navrši sedmu.

„Hoću nešto da vam pokažem“, reče on ušavši u kuhinju i nateravši je da se trgne. Baš je vadila picu iz rerne. Kad je Džejk izašao, stavila ju je na pult, i ovog puta je ona krenula za njim.

„Hoću da vam pokažem kako se ovo radi.“

Sprat je bio u mraku. Na vrhu stepenica, Ali upali lampu.

„Uradite ovo sad, da znate za sledeći put“, reče on. Zatim uze Ali za ruku, pa joj obavi dlan oko limenke ulja.

Ali ga pogleda. Šta to radi?

„Ulje za podmazivanje. U spreju. Nemojte ga slučajno prsnuti u te svoje lepe oči.“

Ali napravi grimasu. Daj, molim te. Njene lepe oči?

Džejk je, međutim, bio usredsređen. „Evo kako.“ Obišao je Ali i stao joj iza leđa, ali desnu ruku je držao obavijenu oko njene, i oko limenke.

„Džejk, molim te“, reče Ali, naglo se okrenuvši prema njemu. „Znam kako se prska...“ Ona se nasmeja, ali se potom ukoči, kad ju je Džejk uhvatio levom rukom oko

pojasa i okrenuo je naredivši joj da uradi ono što joj je rekao. Desnom je pridržavao njenu ruku i limenku iznad šarke.

„Morate da prskate prema dole“, objašnjavao je blagim glasom. „Morate da budete odozgo. Tako da ulje curi naniže i uvlači se u žlebove. Kad metalni delovi klize jedni preko drugih, oni vibriraju, a vrata se ponašaju kao rezonator...“

Ali je stajala na prstima pokušavajući da dohvati, a Džejk joj se otpozadi sasvim primakao da joj pomogne. Vrlo brzo je shvatila kako je preniska. „Dobro“, reče ona. „Jasno mi je... jasno mi je šta radiš – ali treba mi stolica ili hoklica ili tako nešto.“

„Ne, ne treba vam. Ovog puta ću ja to uraditi.“ Levom rukom ju je ponovo okrenuo prema sebi, uzeo limenku od nje i sam podmazao vrata.

Ali koraknu u stranu i pogleda niz stepenice. „Prskam prema dole. Jasno. Hvala ti“, reče ona osećajući na struku otisak njegovog dlana.

„Nema na čemu“, odvrati on pomerajući vrata napred-nazad. Bila su nečujna.

„Važi“, reče Ali što je mogla poslovnijim glasom. „Čoveče. Ne znam kako da ti zahvalim. Spremila sam ti picu. Pojedi je ovde, nosi je u studentski dom, kako hoćeš.“

„Ne vraćam se u studenjak“, reče on okrenuvši se prema njoj. „Sećate li se? Odustajem. Semestar je gotov?“

Ali začuta i pogleda ga. „I radije bi da ti platim u gotovom? Dakle, osam sati...“ Gledala je niz stepenice.

Džejk odmahnu glavom, pa spusti limenku s uljem za podmazivanje. Zatim se okrete i uhvati je za lakat, kao da je to već sto puta radio. „Hajde da prestanemo“, reče, nežno je privlačeći sebi. Pusti joj lakat, a onda joj objumi lice dlanovima i odlučno je poljubi u ugao usana.

Nije potražio njene usne. Nije potražio njen obraz. Ali zato je odlučno i potpuno vladajući sobom i situacijom spustio usne na ugao njenih usana, kao da joj prvo traži dopuštenje.

Ali iznenađeno uzdahnu. Taj pokret, odabrani trenutak, drskost, zatekli su je.

Malo su je zatekli, ali nisu je sasvim, u celosti iznenadili.

Poslepodne je bilo puno naboja, to je sigurno. Smatrala je, razume se, da je Džejk privlačan. Ali ko ne bi? Svaka žena koja živi i diše, bilo da ima petnaest ili petsto godina... Pritom se trudila da deluje pribrano. Ništa se neće dogoditi. Neće baš biti da ga ona privlači. A sve i da to nekim slučajem jeste tako, Džejk bi morao biti samouveren, silno samouveren i siguran u sebe, pa da počne da muva profesorku.

Kakav će to student uraditi tako nešto?

No, bi šta bi, i sad je bio tu, u Alinoj kući. Pozvala ga je da uđe, uostalom, ili se možda sam pozvao?

„O“, izusti ona zureći u njega, osećajući izvesnu zadihanost. Nije bila u stanju da razmišlja.

„Je li to u redu?“, upita Džejk.

Nije umela da kaže. Lizi nije tu. To je tačno. Njena kćerka je tri sata vožnje daleko, u Njujorku, bezbedna pored Kler.

Ona je s Kler, Alinom mamom.

U nedelju će sesti u voz na Penu.\* Ali će ih sačekati u jedan na PVD-u,\*\* na ulazu iz Ulice Gaspi. Međutim, trebalo je da pregleda i ocenjuje seminarske radove. One

---

\* *Pennsylvania Station* – železnička stanica Pensilvanija u Njujorku, popularno nazvana *Penn Station*. (Prim. prev.)

\*\* Skraćenica Američkih železnica (*Amtrak*) za glavnu žel. stanicu u Providensu. (Prim. prev.)